



### Novi grobovi

**Frank Legan**  
Na svojem domu na 18028 Hiller Avenue je umrl 65 let stari Frank Legan, rojen v Clevelandu, preje živec na Spilker Avenue, mož Mildred, roj. Cos. oče Franka, Kennetha in Barbare, 4-krat stari oče, brat Angele Koss (Kalif.), Mary John, Tonyja in Frances Toth. Do svoje upokojitve je bil skozi 48 let zaposlen pri Richman Bros. v oddelku za vzdrževanje naprav. Bil je pomožni skavtski vodja pri Tropsu št. 100 pri Sv. Vidu. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. jutri, v petek, ob 8.45, v cerkev Marije Pomočnice na Neff Road ob 9.30, nato na pokopališče Vernih duš.

**Antonia Unetich**  
V Slovenskem starostnem domu je umrla 88 let stara Antonia Unetich, preje živec na 16225 Parkgrove Avenue, roj. Kosmir v Retju pri Loškem potoku v Sloveniji, od koder je prišla v ZDA leta 1920, vdova po leta 1951 umrlem možu Franku, mati Florence (znane pevke) in Edwarda, 3-krat stara mati, 3-krat prastara mati, sestra pok. Jennie Grdina. Zaposlena je bila 23 let pri Enamel Products Co. kot sestavljalka vse do upokojitve leta 1955. Pokojna je bila članica ADZ št. 4, Kr. št. 1 Progresivnih Slovencev Oltarnega društva pri Mariji Vnebovzeti. Pogreb je bil iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. danes ob 8.15 zjutraj, v cerkev Marije Vnebovzete ob 9., nato na Kalvarijo. Družina bo hvaležna za darove Slovenskemu starostnemu domu v pokojničin spomin.

**Edward Zielinski**  
Na svojem domu na 1073 E. 66 St. je umrl 69 let stari Edward Zielinski, vdovec po leta 1967 umrli ženi Anni, roj. Friend, oče Roberta Jasney, Viole Shells (Idaho), Eleanor Stefancic, Larryja Jasney in Paula, 14-krat stari oče, 12-krat prastari oče, brat Teda Wisnerja in Katherine Fedus. Pokojnik je bil rojen v Pittsburghu, Pa., in je prišel v Cleveland star 2 leti. Zadnjih 10 let pred upokojitvijo leta 1969 je bil zaposlen kot nadzorovalec orodja pri T.R.W. Corp. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. jutri, v petek, ob 9.30, v cerkev sv. Frančiška na E. 71 St. in Superior Ave. ob 10.30, nato na Highland Park pokopališče.

**Joseph J. Kristanc**  
Pretekli tork zjutraj nenadno umrli 18 let stari Joseph J. Kristanc, sin Josepha in Frances, roj. Senk, brat Frances Gruber, Josephine Leben, Mirka in Margaret, vnuk Frances Senk in pok. Josepha, je bil zaposlen kot mehanik pri Firestone, preje pa pri Frank and Mike's Shell na E. 55 St. in St. Clair Avenue. Bil je član ADZ št. 37 in Društva Najsv. Imena pri fari sv. Vida. Pogreb bo jutri, v petek, ob 9.30 iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda, v cerkev sv. Vida ob 10., nato na pokopališče Vernih duš. Ure kropjenja danes od 2. popoldne do 9. zvečer.

### Vremenski prerok

Postopna zjasnitev po predhodni verjetnosti neviht ob najvišji temperaturi 75 F (24 C).

**John F. Doljak**  
Po dolgi bolezni je v St. Vincent Charity bolnišnici umrl 74 let stari John F. Doljak (Doljack), rojen v Sloveniji, od koder je bil prinešen v ZDA še kot otrok in je živel z družino na E. 45 St., mož Jean, roj. Mole, brat pok. Franka, Rudolpha, Josepha, pok. Tonyja, Mary Primosch, Jennie Zevnik in Anthonyja. Po končani Cathedral Latin High je študiral na Dayton University in nato na Western Reserve University, kjer se je odlikoval v košarki in baseballu, 13 let je bil nato poklicni igralec v raznih klubih, slično kot njegov pokojni brat Frank. V drugi svetovni vojni je bil na bojišču v Afriki, kasneje pa je bil 15 let zaposlen pri T.R.W. in vodil svojo gostilno do upokojitve leta 1974. Privatni pogreb je bil v oskrbi Želetovega pogrebnega zavoda. Družina bo hvaležna za darove Slovenskemu starostnemu domu, Cancer Society ali kakoli dobrodelni ustanovi v pokojnikov spomin.

**Julia Novak**  
Pretekli tork zvečer je umrla v Suburban Community bolnišnici 70 let stara Julia Novak, roj. Kowalewski v Bridgeportu, Conn., vdova po leta 1976 umrlem možu Louisu, mati Ronalda, 5-krat stara mati, sestra Johna, Edwarda, Josephine Kowalewski, Helen Frazier in pokojnih Statie Wronski, Stelle Tetreault ter Walterja. Pogreb bo v soboto ob 8.15 iz Fortuna pogrebnega zavoda na 5316 Fleet Avenue, v cerkev sv. Lovrenca ob 9., nato na Kalvarijo. Na mrtvaški oder bo položena nocoj ob sedmih.

**Zia zmagal v Bangladešu**  
DAKA, Bangl. — Pri predemskih volitvah preteklo soboto je bil izvoljen za veliko večino maj. gen. Ziaur Rahman, vodnik Narodne fronte, zveze šestih strank, med njimi nekdanje Moslemske lige in socialistične prokitaške Avami stranke. Gen. Zia je bil na čelu vojaške vlade in oboroženih sil.

### VOLIVCI CLEVELANDA ZAVRNILI DAVČNO NAKLADO ZA ŠOLE V RAZMERJU 3:1!

CLEVELAND, O. — Javno šolstvo v našem mestu je v težavah že več let. Volivci so kljub rastočemu nezadovoljstvu in nejevolji nad razmerami v javnih osnovnih in višjih šolah ter vse do zadnjih let podpirali z mislijo, da so šole potrebne, da se je treba prizadevati za njihovo izboljšanje v korist bodočnosti. Stroški za vzdrževanje šol so rastle in rastejo, kot rastejo za vse drugo. Ljudje na splošno to razumejo. Ko morajo sami varčevati, zahtevajo varčevanje tudi pri javnih ustanovah.

V veliko nejevoljo dobrega dela volivcev Clevelanda je bila vložena tožba proti šolskemu sistemu Clevelanda, ki daj naj bi načrtno podpiral segregacijo šol ali se vsaj ne trudil načrtno za njeno odpravo. Zvezni sodnik F. Battisti je odločil, da imajo tožitelji prav in je nato odredil prevažanje šolarjev kot sredstva za odpravo šolske segregacije.

Šolski odbor je skušal sodnikove odločbe izvajati pre-

### Spei umor v Italiji

**Teroristi so ustrelili upravnik kaznilnice v Udinah v Furlaniji.**

RIM, It. — Glavni upravnik kaznilnice v glavnem mestu Furlanije Udine (Videm) je bil ustreljen v tork zjutraj, ko je šel od doma na delo. Nekdo je klical krajevni list in izjavil, da so umor izvedli pripadniki Rdečih brigad. Nekdo drugi je klical uradno poročevalsko službo ANSA v Benetkah in izjavil, da je bil umor delo "Oboroženih proletarcev za komunizem".

To ime je bilo tork prvič omenjeno v zvezi s političnimi umori, zato ni znano, kaj naj bi se za njim stvarno krilo. Je to neka nova skupina teroristov ali je morda le novo ime za kako skupino Rdečih brigad. Umor je bil izveden na podoben način kot umora Rdečih brigad v Turinu in Milanu v maju. Dva mlada človeka, moški in ženska, sta čakala na cesti in pustila, da je šel upravnik kaznilnice Antonio Santoro mimo, nato pa sta ga od zadaj ustrelila. Pobegnila sta v avtomobilu, v katerem ju je čakal njun sodelavec.

Trdijo, da kaznilnico v Udinah preurejajo za "varen" zapor za teroriste. To naj bi bil povod za umor njenega upravnika, ki je bil znan kot trd in odločen čuvvar kaznjencev.

V Rimu so med tem obtožili tri nove osebe sodelovanja pri ugrabitvi in umoru Alda Mora, šest so jih obtožili tega delovnega pretekli ponedeljek. Od na novo obtoženih sta dva še na svobodi, ker ju varnostnim oblastem kljub vsem naporom ni uspelo odkriti.

### V maju prodanih 6% več novih avtomobilov

DETROIT, Mich. — V preteklem mesecu je bilo prodanih v ZDA 6% več novih avtov kot v aprilu. Posebno je porastlo število doma izdelanih — za 11%.

V maju je bilo prodanih skupno 962,985 novih, doma zgrajenih avtov in 195,500 uvoženih iz tujine. Prodaja uvoženih je padla za 14%.

udarno in postopno, da ne bi povečeval nejevolje volivcev, ki bi naj odobrili za to nova denarna sredstva. Sodnik, ki je odredil šolsko integracijo s pomočjo prevažanja šolarjev, je po vsem sodeč prišel do zaključka, da se šolski odbor za izvedbo načrta ne prizadeva dovolj, če jo že kar naravnost ne zavlačuje. Zato je imenoval posebnega namestnika šolskega nadzornika dr. C. W. Leftwicha in mu dodal večje število pomočnikov z nalogo, da čim preje pripravijo vse potrebno za izvedbo integracije šol.

Sodnik je dal dr. C. W. Leftwichu pri izvajanju odločitve sodišča skoraj popolnoma proste roke s tem, da je večji del odgovornosti šolskega odbora in glavnega nadzornika prenesel v njegove roke. Volivci tega sodnikovega koraka niso sprejeli z odobravanjem, slišati je bilo glasove, da je šel predaleč, da je stvarnost vzel izvoljenim vodnikom šolskega sistema večji del njihovih pravic ter te izročil tuj-

### Le malo požigalcev odkrijejo, še veliko manj jih obsodijo

WASHINGTON, D.C. — Po podatkih varnostnih služb je vedno več podtakljenih požarov v naši deželi. Dognali so, da je največ takih požarov iz maščevanja, nekaj manj iz vandalizma in želje mladostnikov po uničenju in šele na kraju so požari, ki jih podtaknejo zato, da bi dobili zavarovalnino.

Lani je bilo škode zaradi požarov skupno okoli 1,5 milijona dolarjev, na stotine ljudi je pri tem našlo smrt, še več pa je bilo ranjenih.

Kljub preiskavam uspe odkriti in prijeti komaj vsakega desetega požigalca, od katerih pa se prenekateri izogne kazni zaradi pomanjkanja dokazov.

### Nkomo priznal pomoč Kubancev pri vežbanju

**Vodnik Patriotične rodezijske fronte z oporišči v Zambiji je priznal, da njegove gurilce vežbajo Kubanci.**

LUSAKA, Zamb. — Joshua Nkomo, vodnik rodezijskih gurilcev z oporišči v Zambiji, je priznal, da vežbajo njegove enote Nkomo dejal, da bo uporabil kakih 6.000 možno oboroženih silo, opremljeno s sovjetskimi orožjem ter izvežbano in vodeno po Kubancih, za preplašitev Zahoda pred poseganjem v Rodezijo.

Diplomati v Lusaki cenijo, da ima Nkomo kakih 75 kubanskih vojaških svetovalcev.

Nkomo je označil zahodne sile za "hijene" in jih obdolžil, da podpirajo nasilno vladno Rodezije, v katere oboroženih silah da je do 15.000 najemnikov.

### Olja bo dovolj do konca stoletja?

PARIZ, Fr. — Mednarodna energetska agencija trdi, da olja ne bo primanjkovalo do konca tega stoletja, ker bo njegova poraba zastajala zaradi počasnejše gospodarske rasti in zaradi uvažanja in večje porabe drugih goriv.

### SADAT GOVORI O VOJNI

**Predsednik Egipta Anvar Sadat je lani šel osebno iskat in ponuditi mir v Jeruzalem. Pogajanja o tem so v letošnjem januarju obtičala in vsi poskusi, da bi jih spravili zopet v tek, so ostali doslej zastoj. Sadat je zato egiptskim oboroženim silam dejal, da se bo moral odločiti za vojno, če Izrael ne bo sprejel miru.**

KAIRO, Egipt. — Predsednik Egipta Anvar Sadat je obiskal za tretjo obletnico ponovnega odprtja Sueškega prekopa egiptске oborožene sile ob Sueškem prekopu in na Sinajskem polotoku, v kolikor je pod nadzorom Egipta, in jim dejal, da bodo zopet morale v vojno, če Izrael ne bo dal zadovoljivega odgovora na njegovo mirovno ponudbo. Prvič v zadnjih sedmih mesecih, odkar je šel ponuditi in iskat mir z Izraelom v Jeruzalem, je Sadat govoril o vojni kot sredstvu za osvoboditev arabskega ozemlja.

"Vi vršite svoje dolžnosti v obrambi Egipta vsak dan in za končanje boja za osvoboditev, če ne bo druge izbire, če Izrael še dalje ne bo razumel, kaj je za našo mirovno pobudo..."

Ce je le kaka možnost doseči moje cilje in smotre v boju za osvoboditev, kar pomeni vrnitev naše zemlje mirnim potom in brez prelita ene same kaplje krvi katerih koli mojih sinov, vojakov in častnikov, ne bom o-mahoval delati v soglasju s tem. Toda če bo kaj, kar bo zadevalo moje ozemlje ali suverenost Egipte, vam bom dal ukaz, kot sem ga dal oktobra..." je dejal predsednik Sadat vojakom 2. egiptске armade.

Mislil je na ukaz, ki ga je dal egiptskim vojskam, da so udarile oktobra 1973 preko Sueškega prekopa, zavzele izraelske položaje ob njem in prodrle dalje na Sinajski polotok.

Egiptске čete so bile v vojni jeseni 1973 najprej uspešne, ker so Izrael iznenadile, nato pa so reorganizirani Izraelci z novim orožjem, ki so ga dobili iz ZDA, egiptске sile ustavili in jih začeli potiskati nazaj. Izraelci so udarili celo preko Sueškega prekopa in bili brez dvoma uničili 3. egiptsko armado, da niso tega preprečile ZDA s svojo zahtevo po takojšnji ustavitvi sovražnosti.

"Mi smo ponudili Izraelu mir. Mi smo ponudili Izraelu varnost. Toda Izrael ne bo imel arabske zemlje in ne bo imel suverenosti nad arabskim ozemljem," je zatrjeval Sadat egiptskim četam.

Sadat je šel z obilico dobre volje kljub močnemu odporu drugih arabskih državnih vodnikov lani v Jeruzalem, da bi presekal deselečja stari spor, ki je v teku manj kot 30 let privedel do štirih vojn, povzročil ogromno škodo, končal nešteto življenj in spreminil Srednji vzhod v oborožen tabor.

Izrael pod vladno Menachema Beginia ni odgovoril na Sadatovo ponudbo, kot je on pričakoval ali upal, zato je postal Sadat razočaran in nestrpen, ko postajajo glasovi njegovih kritikov številnejši in močnejši. Pretekli teden je Sadat opozoril Izrael, da se čas izteka, da sta mu ostala samo še dva meseca za zadovoljiv odgovor na njegovo ponudbo.

### RHODES IN CELESTE

COLUMBUS, O. — Pri primarnih volitvah v tork sta zmagala guv. J. A. Rhodes kot republikanski guvernerski kandidat in podguv. Richard F. Celeste kot demokratski guvernerski kandidat. V novemburu se bosta pomerila in volivci bodo odločili, kdo bo nato naslednja štiri leta vodil državo Ohio.

Republikanskih primarnih volitev se je udeležilo sorazmerno večje število volivcev kot demokratskih. Če bo podobno jeseni, potem bo Rhodes ostal na svojem sedanjem mestu, R. Celestejev položaj pa bo prevzel G. Voinovich.

Do novembra je še daleč, obe stranki in vsi kandidati imajo še dovolj priložnosti za pridobivanje podpore med volivci.

### Zadnje vesti

ANNAPOLIS, Md. — Predsednik Carter je večeraj v nagovoru na graduante vojne pomorske akademije pozval Sovjetsko zvezo, naj se odloči za sodelovanje z ZDA ali za soocenje, ZDA so enako pripravljene sprejeti oboje. Brez omejitve sovjetske dejavnosti v Afriki in drugod bodo "trpeli naši odnosi", je dejal Carter in pripomnil, da on tega ne želi.

MOSKVA, ZSSR. — Uradna poročevalska služba Tass je objavila, danes, pa je Carterjev govor večeraj v Annapolisu bil "čuden", ko je pozival ZSSR k odločitvi, ker da se je ta že davno in brezpogojno "odločila za sodelovanje" in za krepitev detente.

TEHERAN, Iran. — Sah Reza Pahlevi, ki je imenoval dose-danjenega načelnika varnostnih sil 73 let starega gen. N. Nasirija za poslanika v Pakistan, je večeraj imenoval na njegovo mesto gen. Maserja Moghama, dose-danjenega načelnika protivohunske službe in znanega pravnega reformatorja, ki je proti nasilju policije.

### Iz Clevelanda in okolice

**Volivni izidi—**

Od slovenskih kandidatov pri volitvah pretekli tork se je odrezal najboljši E. J. Turk, ki je kandidiral za okrajnega sodnika. Dobil je 19.708 glasov, pa bil s tem šele drugi. Zmagal je J. P. Celebrezze, ki je dobil 32.225 glasov. David J. Trenton, kandidat za okrajnega komiserijerja pri demokratskih primarnih volitvah je bil tretji z 10.978 glasovi napram 56.060 glasovi za E. F. Feignana. W. J. Kennick, ki je kandidiral proti M. R. Oaker v 20. kongresnem okrožju je dobil 2.420 glasov, Mary Rose Oaker pa 31.225. Predlog za šolsko davčno naklado je dobil v 23. vardi, ki zavzema slovensko senklersko naselbino, 255 glasov, 1535 pa jih je glasovalo proti njej, v 32. vardi, ki obsega slovensko kalinvujsko naselbino, je glasovalo za naklado 550 volivcev, proti njej pa 3291. — Volivci okraja Cuyahoga so s precejšnjo večino odklonili tudi "welfare levy", davčno naklado za javno podpiranje potrebnih.

**Uprava AD išče raznašalca—**

Uprava lista išče enega raznašalca za E. 60 St. in Bonna Avenue, drugega pa za E. 58 St., Bonna, Prosser, Homer, E. 53 St., Stanard in E. 55 St. Zainteresirani naj se javijo v uradu AD na 6117 St. Clair Avenue.

**Prodaja krofov—**

Članice Oltarnega društva fare sv. Vida bodo v soboto dopoldne po deseti prodajale domače krofe v farni dvorani pri Sv. Vidu.

**Uprava AD išče raznašalca—**

Uprava Ameriške Domovine išče raznašalca lista za Schaefer Ave., Addison Rd. in Hecker Ave. Oglasite se v uradu ali kličite 431-0628.

**Lep dar listu—**

Ga. Jožica Jakopič iz Wickliffa je darovala v Tiskovni sklad AD \$50 v spomin na svojega pokojnega moža Marijana Jakopiča. Prisrčna hvala!

**Sestanek MZA—**

Sestanek Misijonske znamkarske akcije bo v nedeljo, 11. junija, zvečer ob sedmih pod staro cerkvijo Marije Vnebovzete. Vsi člani in prijatelji vabljeni.

**Lepa starost—**

Včeraj, 7. junija, je dopolnil Anton Celkar 91 let, pa še vedno vstrajno in v veseljem bere Ameriško Domovino. Čestitamo k visokemu rojstnemu dnevu in želimo zavednemu rojaku še obilo zdravja in zadovoljstva!

**Stajerski klub pripravila izlet—**

Stajerski klub vabi svoje članstvo na izlet v državo New York in v Kanado 11. avgusta. Za vse podrobnosti kličite pred 30. junijem tel. 261-5277.

### Kobilice nad Etiopijo

LONDON, Vel. Brit. — Roji kobilic, ki so preplavili del Afriškega roga pretekli mesec, so se zagnali dalje v notranjost kontinenta in puščavo severozahodno Etiopijo in Džibuti.

Roji kobilic so prileteli v Afriko iz Savdske Arabije in iz drugih plodišč ob Rdečem morju. Sedem držav Afrike se sedaj prizadeva, da bi te roje ustavili in uničili.



### NAROCNINA:

Združene države:  
\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece  
Kanada in dežele izven Združenih držav:  
\$30.00 na leto; \$15.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece  
Petkova izdaja \$10.00 na leto

### SUBSCRIPTION RATES:

United States:  
\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months  
Canada and Foreign Countries:  
\$30.00 per year; \$15.00 for 6 months; \$8.50 for 3 months  
Friday Edition — \$10.00 for one year.

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 86 Thursday, June 8, 1978

## Ali vera v Boga ali vera v Nič?

V Gorici v Italiji izhajajoči slovenski tednik "Katoški glas" je 25. maja letos prinesel naslednji uvodnik, ki utegne zanimati tudi prenekaterega čitatelja našega lista.

Med zadnjo vojno je Alojzij Novak, dekan v Črničah, pisal župnijsko kroniko. 18. novembra 1943 ima naslednji zapis:

"Danes je napovedan nov nemški stotnik. Za služabnika ima Rusa, doma iz Rostova ob Azovskem morju. Fant mi je povedal: Nisem prostovoljec v nemški armadi. Iz ujetniškega taborišča so me vzeli in me dodelili tem ljudem. Gospodarja ima sitnega, nekega štabnega živino-zdravnika (Stabsveterinar), ki mu soba-obednica (v župnišču) ni nikoli dovolj zakurjena, dasi smo v župnišču pri koncu z drvmi.

Zvečer sem povabil Rusa na kozarec vina, ker sem hotel iz ruskih ust čuti, kakšno je versko stanje v Rusiji. Fant ima 21 let in je že tri leta pri vojakih. Ujet je bil v Harkovu.

Vprašal sem ga najprej, ali imajo še cerkve v Rusiji. Pogovarjala sva se vsak v svojem jeziku. Kar se nisva razumela, sva si povedala po nemško. Glede cerkva mi je odgovoril, da teh skoraj tam ni več. On ne hodi v nobeno cerkev in ne moli nič. Boga da sploh ni. V šoli so jih učili tako in jih dokazovali: Tu je miza, ker jo vidim; to je kozarec, ker ga držim itd. Le zraka ne vidim, a ga čutim, ko piha. Boga pa ne vidim, ne čutim, torej ga ni. Vprašal sem ga, ali ve, kdo je bil Kristus. Odmajal je z glavo. Ali ve, kdo je bila Marija. Nanjo se je spominjal, ker imajo Bogorodico doma. A nič drugega ne ve o njej.

Kot dokaz, da ni Boga, mi je navedel tudi vzklík Nemcev, ki ga je najbrž dostikrat čul med njimi: Gott mit uns. Rekel je: Nemci trdijo: Bog z nami. Italijani trdijo isto. Angleži se tudi sklicujejo na Boga, Bog pa vseh krivic, ki so jih ti narodi storili, ne more odobrati in ne jim pomagati. Zato je prazna trditve, da je kak Bog."

Tako zapis v črniški kroniki. Nekaj dni zatem sem bral v "Ognjišču" pismo nekega dekleta, ki razkriva, kako sodobni vzgojitelji v Sloveniji govorijo o istem vprašanju. Takole piše:

"Stara sem 15 let. Niham med vero in nevero. Ko sem bila mlajša, sem bila veliko bolj verna. Nisem dvomila v Cerkev v Boga. Sedaj se me polaščajo dvomi. Veliko negativnih dejavnikov deluje na mene, mojo vero: šola, knjige, televizija... Naj napišem, kako nam je govorila profesorica pri samoupravljanju: "V preteklosti, ko ljudje niso še bili izobraženi, jim je bilo veliko lažje pojasniti, da je vse ustvaril Bog, kot pa da bi se izobraževali. Niso vedeli, kako je nastalo prvo bitje. Niso poznali sistema križanj, mutacij in podobno, skratka, niso poznali razvojne poti človeka." Pri drugi uri spet razlagajo: "Človek ni poznal naravnih dogajanj, zato jih je pripisoval nadnaravnim silam. Danes, ko je znanost visoko razvita, je drugače." (Ognjišče, april 1978.)

Dva zgleda mladih, kako jih marksisti "znanstveno" vzgajajo v neveri. En zgled iz dobe stalinizma v Rusiji, drugi zgled iz bolj sodobne taktike marksističnih vzgojiteljev v Sloveniji. Namen enih in drugih je "znanstveno" dokazati, da ni Boga. Staliniški "dokaz" je grob: Boga ni, ker ga ne vidimo in ne čutimo. Kaj pa tvoja misel, tvoje predstave? Ne vidimo jih in jih ne čutimo, ali jih zato ni?

Drugi iz Slovenije je sodoben konjiček vseh marksistov, ko govorijo o Bogu in človeku. Delajo se vseznale in vse rešujejo z razvojem. Toda ali vedo, kako je nastalo prvo živo bitje? So bili zraven? Ali so vsaj v kemičnem laboratoriju priklicali živo celico iz nežive tvarine?

Potem so tu naravni pojavi: dež, toča, strela, suša itd. Kaj ve znanost o tem? Le kanček več kot naši pradedje. Toda tudi ko bi znanost vse odkrila in pojasnila o pojavih v naravi, kaj bi iz tega sledilo? Vprašanje, zakaj in čemu, bi se samo premaknilo za korak nazaj, ostalo pa bi še naprej neizprosnost kot danes in kot zmeraj.

Saj vemo, da se za vsakim novim odkritjem v naravi postavijo nova vprašanja. Za vsemi temi vprašanji pa stoji tisto prvo: Ali more nekaj nastati iz nič? Ali je mogoče, da je vesolje "perpetuum mobile", nekaj, kar se giblje, razvija, a se nikoli ni začelo? Kajti če je narava večna, se namreč nikoli ni začela. Če nima začetka, kako se nadaljuje? Če se pa nadaljuje, se je začela, ker ni nadaljevanja brez začetka. Pot, ki se nadaljuje, se nekje začneja.

To je osnovno filozofsko vprašanje, ki se ga noben marksistični učbenik ne upa zastaviti pred mladino, še manj pa marksistični profesor, češ da ni "znanstveno". Ob tem vprašanju je Ruggero Orlando dejal: "Večja je vera nevernih, ki verujejo v razvoj, kot je vernih, ki verujejo v Stvarnika."

Zaradi tega znanost ne bo nikdar odpravila vere, kakor ne bo odpravila filozofije, ker bodo zmeraj ostala odprta poslednja vprašanja o človeku, svetu in Bogu. Ob teh vprašanjih se bo človek še nadalje opredeljeval za vero v Stvarnika ali za nevero, oziroma za vero v Nič, za nesmisel.

K. H.

## BESEDA IZ NARODA

### Zahvala

CLEVELAND, O. — Za nami je Slovenski spominski dan, ki ga je Društvo slovenskih protikomunističnih borcev Cleveland, obhajalo v nedeljo 28. maja 1978, v čast in spomin na vse tiste, ki so izgubili svoja življenja v borbi z okupatorjem in komunizmom, posebno za iz Vetrinjskega domobranca, četnike in civiliste v zadnjih dneh maja 1945.

Z izredno lepo udeležbo ste dokazali, da cenite te žrtve in da ste ostali zvesti načelom, zaradi katerih so te žrtve umirale. Hvala vsem in vsakemu posebej za udeležbo!

Posebno lep je bil sprevid od cerkve skozi ozeleneli drevored do lurske votline, pred katero je oltar. Na čelu sporeda obe zastavi: slovenska in ameriška spremljata venec iz rdečih nageljev, prevezan s slovensko trobojnico, nato narodne noše in duhovnik s spremstvom. Pristrčna hvala vsem, ki ste povečali slovesnost s tem, da ste se je udeležili v narodnih nošah.

Sv. maše za večni mir vseh med vojno in revolucijo pomorjenih in v tujini umrlih Slovencev je daroval č. g. dr. Pavel Krajnik, ki je imel tudi zelo lep nagovor. G. Likozar in G. Melaher sta bila bralca in G. Knez je vodil izmenjave moški zbor in ljudsko petje. Vsem najlepša hvala!

Hvala tudi rediteljem na parkališču, ki so omogočili boljši in hitrejši prihod in odhod.

Popoldan smo se zbrali pod krasnimi cvetočimi drevesi pri križu na pokopališču Vernih duš. Pridružila sta se nam še č. g. gg. Božnar in Simičič od Sv. Vida in skupaj z č. g. Krajnikom so opravili molitve za mrtve ter g. in ga. Košnik sta vmes vpletala ljudsko petje. Skupno smo se molili na grobu Karla Mauserja, Joška Intiharja, Silvestra Sekneta (vietnamski žrtvi), dr. Kreka in pred kratkim umrlega Marjana Jakopiča in vsakemu smo na grob položili slovenski šopek: rdeče nagelje, rožmarin in roženkraut. Hvala vsem, ki ste se nam pridružili! V pobožni zbranosti smo se srečali vsak s svojimi dragimi, bodisi da počivajo na tem pokopališču ali kjerkoli, saj za molitve in spomin ni meja, ne daljav.

Dolžni smo zahvalo tudi Baragovemu domu, ki je za čas spominskih svečanosti simbolično okrasil izložbeno okno v spomin naših padlih junakov in uredništvu Ameriške Domovine za objavljjanje člankov za to, tako lepo uspelo spominsko svečanost.

Odbor D.S.P.B. Cleveland

### Grčarice, Turjak, Vetrinj

CLEVELAND, O. — Spet odmevajo ta imena v naših dušah. Toda po skoraj 35 letih, v katerih je med nami zrasla nova generacija, nam ta imena ne pomenijo več krajev tragičnih porazov in virov nenehnega žalovanja. Spoznanje, ki je zraslo iz žrtve prvoborcev na Grčaricah in Turjaku in krvavega darovanja v Kočevskem Rogu, je spoznanje njihove — in naše — zmag.

Pa pravijo slovenski komunisti: mi smo zmagali, na oblasti smo, že 35 let gradimo socializem in samoupravno družbo. S hri navsko, dvolično politiko se slovenski in jugoslovanski komunisti opira na oba svetova in v tem opiranju je edini vir njego-

ve sedanje oblasti. Toda v življenju narodov ena generacija ne pomeni dobi. Vsako pokončano slovensko življenje, ki je omahnilo pod streli komunistične revolucije, je porok njenega končnega propada. V Teharjih in Kočevskem Rogu strta srca, na Grčaricah in Turjaku osramočena in bičana življenja zmagujejo že 35 let.

Če so namreč bila to srca in življenja izdajalcev, zakaj današnji oblastniki v naši domovini ne zakričijo v svet moško, odkrito in brez obotavljanja: pokončali smo jih, v treh tednih smo izbrisali z obličja zemlje domobranske bataljone, ki nam jih je izročil perfidni Albion! Vsaka zmaga nad izdajo bi vendar morala biti častno dejanje; vsak obračun z zločinom bi moral biti še eno zadoščenje več na ponosni poti v bodočnost naroda.

Boje se jih! Izdane in zvezane so pobili in zdaj se boje resnice. Boje se mrtvih, sinjih junakov, katerih imena so zapisana v naši Beli knjigi, katerih pesem živi med nami in ne bo nikoli umrla. Mi, ki se bomo 17. in 18. junija ob kapelici na Slovenski pristani spominjali četnikov z Grčaric, vaških stražarjev s Turjaka in izdanih domobranskih bataljonov, pa verujemo, da bo resnica slednjic zmagala, slutimo jo v prihodnjih dneh; trdno vemo, da bo prišel dan, ko se bo prek naše zemlje razlegal glas zgodovine: Kajni, kje je Abel?

In takrat bodo prvi poslednji in poslednji bodo prvi. Prvi med prvimi pa bodo naši bratje z Grčaric, Turjaka, Kočevskega Roga in Teharja.

Zgodovinski odsek, TAVOR Z.D.S.P.B.

### Spomini se oglašajo

Bridgeville, Pa. — HODIM po našem 84 let starem pokopališču, berem imena na spomenikih: Alic, Skender, župnik Zalokar, Guzel, Arch (Arh), Moore (More), Vosek, Usnick (Ušeničnik), Demšer (Demšar), Rebernik, Pancari, McGinnis, Lebo, Dervovšek — dolga vrsta imen slovenskih, slovaških, nemških, hrvatskih, laških, irskih, litvanskih in drugih. Pa mislim na moža, ki je pred leti prišel iz Slovenije v Kanado; iz Kanade je prišel obiskat naše pokopališče. Kaj ga je prineslo sem na našo stran? Ko je bil komaj rojen, je njegov oče odšel v Ameriko služiti kruh za družino v upanju, da bo bobil kasneje družino za seboj. V naši sosesčini je delal v rudniku; a po par dnevni hudi bolezni je nenadoma umrl in bil pokopan na našem pokopališču. Sin, ki očeta ni nikdar videl, je ohranil gotovo po materinem zgledu ljubezen in spoštovanje do očeta. Prišel je v Pennsilvanijo na pokopališče, da bi s svojim obiskom videl in počastil kraj, kjer njegov oče, čaka na dan vstajanja. Vsaj z obiskom bi rad pokazal očetu v večnosti, da sin misli nanj, da mu je ostal spomin na mrtvega očeta vse življenje svet in lep.

Ob takem dogodku ne moreš preko SPOCINA na nezname in prepovedane grobove v Sloveniji. Vem, da gre bivšim OFarjem in sedanjim najvišjim na živce ponovno pisanje o fantih in možeh brez sodbe pomorjenih. A nihče ne more iz zgodovine izbrisati zgodovinskih dejstev. Naj bodo grobovi v Kočevskem Rogu, Teharjih in drugod še tako prepovedani in brez obiskov, tisto brez sodbe pomorjenih in tamkaj pokopani. Vsem tistim,

## Simpozij za manjše slovanke jezike na Columbijski univerzi v New Yorku: Slovenščina

NEW YORK, N.Y. — Večina bralcev Ameriške Domovine ne bo dobila poročila o Columbijski konferenci za slovenščino, zato mislim, da je prav, da jih seznanimo z glavnimi zaključki sestanka.

Letos 10. aprila je bil na Columbijski univerzi v New Yorku simpozij za pripravo študijskih gradiv za takoimenovane "manjše" slovanke jezike: za slovenščino. Konferenco je pripravila Družba za slovenske študije, Society for Slovene Studies, s sodelovanjem oddelka za slovanke jezike pri Institutu za srednjo in vzhodno Evropo Columbijske univerze. Skrb za konferenco je imel profesor Rado L. Lenček, Columbia University. Med drugimi so se je udeležili: H. R. Cooper, Jr., slavist, Northwestern University; A. K. Donchenko, slavist, University of Minnesota; W. W. Derbyshire, slavist; Rutgers University; T. Hocevar, ekonomist, University of New Orleans; prof. R. M. Susel, zgodovinar, Cleveland, in zastopniki IREX. Simpozij je pozdravil Robert A. Maguire, načelnik oddelka za slovanke jezike na Columbijski univerzi v New Yorku. Zaradi

ki zagovarjajo nekako kulturno invazijo z zelo kontroliranimi zbori, okteti, skupinami itd., bi morali biti jasno: Komunisti ostane komunisti, tudi če pošilja skupine preko morja. Komunisti hoče preslepiti navveže in hote nepoučene Amerikance, da je komunistična oblast nedolžna, svobodoljubna, pravična za vse.

Najhušji divjaki bi dovolili obisk grobov. Komunisti pa nimajo toliko človeške čuta, da bi dovolili sorodnikom in prijateljem obisk se vedno prepovedanih grobov. Če komunisti nimajo niti toliko pietete, da bi dovolili obisk mrtvih, kako more kak človek verjeti, da so iskreni, ko govore o kulturni invaziji. Da, kulturna invazija, ne kulturno sodelovanje.

Naj gospodari in vlada resnica. Naj komunisti priznajo resnico o prepovedanih grobovih — dovolijo obisk teh grobov — dovolijo, da se mrtvici vrne do ime — naj ne prepovedo branja knjige o škofu Rožmanu, da bodo ljudje slišali o njem tudi naše mnenje, ne pa brali le komunistično blato — naj dovolijo invazijo knjig, ki so bile tiskane izven domače zemlje — naj dovolijo, da bomo razglašili laži, ki so jih komunisti naprtli šentjernejskemu župniku Cerkovniku, invalidu pisatelju Velikonju — profesorju Ehrlichu — drugim duhovnikom in lajkom — naj dovolijo vstop knjigi MOJA RAST, ki jo je Dolenc napisal v novomeški komunistični ječi in je bila tiskana v Argentini — Mauserjeve knjige — številne knjige Kulturne Akcije v Argentini, pa Ave Maria Kolebar in druge liste. Če je komunistom za resnično sodelovanje, bodite pošteni in iskreni in dovolite pravo zamenjavo: knjige, časopise, brošure, mesečnike, kar imamo v Ameriki, Kanadi, Argentini, Avstraliji, Nemčiji, Avstriji, Goriški. Tu smemo brati brez vsake cenzure. Komunisti naj dovolijo pošiljanje knjig in vsega tiskanega benila preko meje in vstop v vsako slovensko družino, ki hoče brati. In naj dovolijo, da bo vsak, ki bo bral te knjige in liste, lahko bral brez vsake cenzure in brez vsake nevarnosti, da bi bil poslan na "poboljševalni" tečaj v komunistično ječo. Imam pismo, kjer je napisano: nekdo je dobil obe Kobalovi knjigi: Svetovni popotnik pripoveduje; na hitro je obe prebral in takoj po prebranju obe sežgal... Zakaj? Strah pred policijo, ki bi ga poslala v ječo, ker je bral knjigo, ki jo po komunistično "svobodoljubnosti" ne bi smel niti videti, kaj še le brati. Svoboda, pa taka.

Jože Cvelbar

snežnega viharja se več prijaviteljev ni moglo udeležiti sestanka. Navzoča je bila zastopnica Slovene Ethnic Heritage Studies Center, New York, gđc. Helka Puc in trije zastopniki Lige SA, Inc.: Zdravko Kalan, Simon Kregar in prof. John Nielsen. Vseh udeležencev: 21.

Sestanek ameriške akademije za slovenščino je bil sklican, da pregleda merila pri podpiranju študija takoimenovanih "manjših" slovanških jezikov, med njimi tudi slovenščine, in pripravi načrt za potrebno študijsko gradivo. Jutranji sestanek je vodil prof. W. W. Derbyshire. Predmet razprave je bila Jelačeva študija, za katero sta profesorja Aronson in Kazaziz sestavila načrt za učno gradivo, vzgajanje slavistov, ustanove in tečaje za devet srednjeevropskih jezikov, med njimi za slovenščino (Language and Area Studies. East Central and South-eastern Europe. A Survey. Edited by Charles Jelavich. Chicago and London, 1969). Vzpostavljeno s to študijo se je razvil razgovor o konferenci Kittamaqundi, Columbia, Maryland, 1975, in o predlogih MLA Language Task Force No. 3, 1977. Predloga zadnjih dveh študij ne upoštevata potreb ameriškega jezikoslovja slovanških in drugih vzhodnoevropskih jezikov, niti znanstvenega zanimanja za prizadete jezike. Te in ostale pomanjkljivosti so razvidne iz sklepov Columbijske konference, ki jih naštevam ob koncu poročila.

Popoldanski sestanek je vodil prof. Rado L. Lenček. Prof. Toussaint Hocevar je govoril o zemljepisni porazdelitvi, starosti lestvice in ohranjanju jezika pri slovenski etnični skupnosti v Združenih državah, dr. Rudolf M. Susel o tečaju slovenščine za neslaviste, prof. Henry R. Cooper Jr. o berilih in prof. Adele K. Donchenko o vadnici, ki naj bi spremljala osnovni tečaj za slovenščino. Vsa predavanja so bila skrbno pripravljena. Mene sta predvsem zanimali predavanja Toussainta Hocevara in Rudolfa Susla, saj nakazujeta in rešujeta vprašanja, ki se sproti odpirajo pri delu za ohranjanje slovenstva v Ameriki. Rudolf Susel je razvil zelo realen načrt za študij jezika za naše nove rodove. Toussaint Hocevar pa je razlagal razpoložljivo statistično gradivo: med leti 1940 in 1970 je število rojakov, ki so bili rojeni v Sloveniji, padlo od 76.000 na 19.000, torej za 75%, število rojakov druge generacije, ki govorijo slovenščino, je padlo od 98.000 na 54.000, torej za 45%, zavest porekla med tretjim rodom pa se je zvišala od 6.000 na 9.000. Zaključek je jassen: znanje jezika v slovenski etnični skupnosti v Združenih državah upada, tretji in poznejši rodovi pa dajejo upanje za zavestno ohranjanje jezika in rodu. Statistike, ki jih je navedel prof. Hocevar se opirajo na uradne podatke, drugih ni. Mimogrede omenim, da je The Slovene Ethnic Heritage Studies Center v New Yorku, ki je bil ustanovljen v okviru Lige SA, Inc., razposlal vprašalne pole rojakom, ki so končali akademsko študijo v Združenih državah; odziv ni bil zadosten. Liga SA, Inc., je sestavila posebno vprašalno polo o stanju cerkva, ki so bile slovenske, in tistih, v katerih je še slovenska služba. Odgovor ni bil zadosten; zadnje statistike cerkva segajo v prvo desetletje tega stoletja, mnogo dragocenega gradiva je za vselej pozabljena. Liga nadaljuje z obema načrtoma.

Udeleženci simpozija so dobili tipkopise predavanj in bogato statistično gradivo o slovenskih jezikovnih ustanovah in učilih v Združenih državah in Kanadi;

fotokopije Jelavicheve knjige in

zapisnikov imenovanih konferenc. Zbrano gradivo je edinstveno; Družba za slovenske študije zasluži priznanje, ki ji ga je dala ugledna tržaška revija Zaliv: Na naših straneh ne moremo izčrpnoro poročati o vestniku Družbe, ki na 28 straneh velikega formata sproti prinaša podatke o vsem, kar se v svetu napiše ali govori o Slovencih. Poudariti pa moramo, da je ta odlično urejavani bilten doslej najbolj pozitivno dejanje slovenskih ljudi za uveljavitev narodne identitete. (Zaliv, 60/61, Trst 1977, strani 271-274.)

Liga SA, Inc., je privedila udeležencev sprejem v Lindsay Rogers Common Room Columbijske univerze. Sprejem je pripravila gđc. Helka Puc.

Družba za slovenske študije je predložila zapisnik simpozija in sprejete zaključke Federalnemu uradu za šolstvo (United States Office of Education, Washington, D.C.).

Zaključki konference so bili naslednji (prevod ni dobeseden):

(1) Napredek pri tiskanju študijskega gradiva za takoimenovane "manjše" slovanke in druge vzhodnoevropske jezike ni zadosten.

(2) Oba predloga po Jelavichevi študiji, to je predlog Kittamaqundi konference (1975) in zaključni MLA Task Force No. 3 (1977), natančneje naštevata potrebno gradivo za študij jezikov, MLA predlaga jezikovne tečaje za vse jezike. Pomanjkljivosti pa so naslednje:

(a) Prednostna lestvica za važnosti jezikov sloni bolj na političnih pomislekih kot pa na kulturni, leposlovni in jezikoslovni pomembnosti. Zato pa je taka lestvica ovira pri vlogah na ustanove, ki podpirajo študij jezikov.

(b) Zaključki konference Kittamaqundi so zmotni. Poročilo namreč posredno opredeljuje jezike v "državne" in "ne-državne" jezike, četudi so naštetih "ne-državni" jeziki popolnoma enakovrni v posameznih prizadetih federacijah. Med temi jeziki so slovaški, beloruski, ukrajinski, slovenski in macedonski. Poročilo ima politično barvo, brez dvoma pomeni zapostavljanje naštetih jezikov, tudi slovenščine.

(3) Prednostna lestvica mora biti pregledana in sestavljena po kulturnih in znanstvenih merilih.

(4) Jezikoslovci bodo sami pripravili potrebno študijsko gradivo.

(5) Za pouk slovenščine so potrebna naslednja učila:

(a) Pedagoški priročnik, ki naj bi dopolnjeval obstoječe knjige za pouk slovenščine.

(b) Uvod v slovenščino.

(c) Vrsta beril iz slavistike, humanističnih in socialnih ved.

(d) Berilo za slovenske sobotne šole. (Berilo je predlagal zastopnik Lige SA, Inc. na lanskoletnem sestanku Družbe, ki je bil v Washingtonu, D.C., istočasno s konferenco Ameriškega združenja za napredek slovanških študij.)

Predmet in zaključki konference so brez dvoma važni za slovensko ameriško skupnost. Pred nekaj leti je bila začasno ustavljena slovenska oddaja Glasu Amerike. Razlogi so bili podobni razlogom za zapostavljanje slovenščine pri ameriških znanstvenih ustanovah. To pa je neposredno ali pa posredno zapostavljanje jezika iz političnih ozirov ali bolj rečeno "obzirov". Po jezikoslovnih ali pa kulturnih merilih je vsak jezik vsaj zanimiv, prav gotovo pa noben jezik ni "majhen" ker ga govori desetletje tega stoletja, mnogo dragocenega gradiva je za vselej pozabljena. Liga nadaljuje z obema načrtoma.

(Dalej na 3. strani)



## Slovenski koroški pevski zbor Jakob Petelin-Gallus gostoval v Franciji

CELOVEC, Kar. — Po dvodnev- nem potovanju iz Roza, Podjune in Zilje so se — pevke, pevci in spremljevalci — znašli v domači družbi Slovencev, ki so se že deloma rodili v Franciji. Pod geslom „Pesem doni — brate družu — La chanson reunit les peuples“ je nastopil zbor Jakob Petelin-Gallus pod vodstvom Janeza Kampuša v Merlebachu na Lotrinškem. Povabilo jih je društvo „Jadran“, ki šteje nad 600 članov, med katerimi je skoraj tretjina lotrinških Nemcev. Za koroške Slovence je to članstvo Nemcev v slovenskem kulturnem društvu skorajda nezaznamljivo, v Merlebachu imajo tako dobre medsebojne stike, da se družijo celo v društvu in skupno pejejo slovenske pesmi. Tako je mogel predsednik Jadrana Jože Zdravčič, ki je prišel leta 1958 v Francijo, pozdraviti tudi lepo število nemškogovorečih članov svojega društva. V prvem delu koncerta je nepovedovala pesmi Irenca Maršič, hčerka organizatorja Gallusa (Uši Kelih, Magda Koren, Peter Hribernik, Aleš Schuster, Janez Tratar in Toni Schellander) z venčkom doma- čih pesmi in napevov in publiko zelo navdušil, čeprav je na tej turneji prvič nastopil. Želeti ni bilo, da se še resno posveti delu in nastopi tudi pri nas na Koroškem.

Po prireditvi so se pevci porazdelili po družinah, pri katerih so se v zelo prijetnem krogu mogli pomeniti še o tem in onem. Zvedeli so, da je Merlebach rudarsko mesto z enim največjih premogovnih rudnikov Evrope. Proizvajajo 12 milijonov ton zelo dobrega premoga letno in imajo zelo moderno industrijo predelave tega premoga. Rovi so skupno nad 400 km dolgi in segajo preko meje na območje Zvezne republike Nemčije. Po prvi svetovni vojni se je preselilo večje število Slovencev v te kraje — s trebuchom za kruhom — danes že gospodarijo njihovi sinovi, ki so se že rodili v novi domovini. Veselilo je Gallusovce, da vnuki teh izselencev iz časa svetovne gospodarske krize tudi še znajo slovensko.

Francija še danes ne prizna tujih diplomov in spričeval in vsako, ki se preseli v Francijo, mora začeti „čisto spodaj“. Otoci izselencev po 1. svetovni vojni se dobro spominjajo težkega življenja v novi domovini, čeprav so se sami že dobro opogledali in so po večini zdravniki, strokovni delavci, inženirji itd.

V tem predelu Francije (Alzaska-Lotrinška) so bili do 1918. leta in od 1941 do 1944 Nemci na vladi. Domačini pravijo, da so bili tedaj, ko so bili zasedeni vojaško od Nemcev, Nemci, zdaj, ko so pod Francijo, so pa Francozi. Čeprav doma še pogosto govorijo nemško, nimajo v šolah pouka v nemščini in mislijo, da bo nemščina v tem kraju kmalu zamrla.

Na binkoštno nedeljo so bili Gallusovi pevci gostje pariških Slovencev. Nekaj sto poslušalcev se je zbralo po skupni maši (v spomin na mariborskega škofa Držečnika, ki je dan poprej umrl), da prisluhne koroškemu pevskemu zboru, ki je „pričaral domovino v Pariz“, kot je to naglasil organizator koncerta Nace Čretnik. V svojih pozdravnih besedah je bodril koroške Slovence, da naj ostanejo zvesti svoji materini besedi, ker so globoko zadolženi selskim žrtvam, ki so dale svoje življenje za svoj narod. V francoščini je gostom obrazložil tako zbor sam kot tudi Koroško in Avstrijo. Med drugim je citiral francoskega pisatelja Jeana Bodina, ki je napisal leta 1576 v svojih razpravah o raznih oblikah vladavin: „... Toda nič ni podobnega temu na Koroškem, kjer še danes moremo videti granitni kamen (na travniku v bližini St. Veita), na kateri sede kmet, ki mu ta vloga dedno pripada; v desnici vodi črno kravo, v levici mlado ko-

bilo, okrog njega pa stoji ljudstvo. Tisti, ki bo postal knez, koraka s številno gospodo. Obledena je v rdeče, knez sam pa je oblečen kot beač v navaden prt. Na kamnu sedeči zakliče v slovenskem jeziku: Kdo je ta, ki se tu naglo približuje? Ljudstvo odgovori: To je naš knez. Tedaj vpraša oni: Je pravičen? Mu je mar blagor dežele? Je svoboden, častivreden, živi verno? Odgovorijo mu: Je in bo. Tedaj kmet kneza rahlo udari po licu, s čimer se osvobodi vseh javnih dajatev in knez zasede kameniti prestol, zamahne z mečem in v govoru obljubi ljudstvu, da bo pravičen. V tej obleki se poda k maši, potem prejme knežjo opravo in se vrne na kamen, da sprejme izraze vdanosti in zvestobe.“

Koncert v Parizu je brez dvoma zelo uspel, posebno je treba omeniti soliste Mojco Hribernik, Eriko Knappitsch in Janka Zerzerja. V odmoru je tudi tokrat (kot v Merlebachu) nastopil „trio Gallus“ (Uši Kelih, Magda Koren, Peter Hribernik, Aleš Schuster, Janez Tratar in Toni Schellander) z venčkom doma- čih pesmi in napevov in publiko zelo navdušil, čeprav je na tej turneji prvič nastopil. Želeti ni bilo, da se še resno posveti delu in nastopi tudi pri nas na Koroškem.

Omeniti je treba še, da je bila v Parizu povezava bolj šibka in bi gotovo besedilo dr. Vrbinca znalo prikazati še bolj Koroško in njene Slovence. Po koncertu so se še zavrteli ob polkah in valčkih „Pariških slavčkov“ in doživeli pravo pariško noč v domači družbi, kot kje v Glasbnični. Dan navrh so si ogledali najzanimivejši zanimivosti Pariza pod vodstvom hudomušnega g. Flisa ter patra Edija. Sklenili so, da se bodo kaj kmalu spet popeljali v to očarljivo mesto in poskusili doživeti še tisto, kar so zaradi pomanjkanja časa morali tokrat izpustiti.

Pot v Rož, Podjuno in Zilo se je bolj vlekla, ker so pač spet zaradi pomanjkanja časa ustavili grede samo dvakrat: ogledali so si romarsko cerkev Ronchamp, ki jo je pred 20 leti zidal znameniti švicarski arhitekt Le Corbusier (1887—1965) in je že v tem kratkem času postala edinstven primer klasične arhitekture. Druga postaja je bila vas Einsiedel v Švici, kjer so prespali in se duševno spet pripravili za domovino. Preko Predarlske, kjer so morali pustiti zvesto spremljevalko, so se peljali na Tirolsko, preko Brennerja na Južni Tirol (kjer so obduvali popolno dvojezičnost) in odtod na Koroško.

F. K.  
**Simpozij za slovanske jezike v New Yorku**

(Nadaljevanje s 2. strani)

prostemu človeku, povpraševanje zanj je stalno. Mislim, da je zaključek enostaven. Če so „majhni“ jeziki v srednje in vzhodno-evropskih federacijah enakopravni, potem zares ni razlogov, da Združene države postavljajo svoja merila, če pa to ni tako, in so jeziki v domovinah zastopani, bi morale Združene države ne le podpirati, ampak tudi vzdrževati študij teh jezikov. Amerika ni le branilec svobode, zatiranih in zastopanih, vsi ti „majhni“ narodi so našo državo zgradili, recimo slovenski rojaki od rudarjev Zeleznega okrožja do newyorških slammikaric. Zato bi bila dolžnost naše federacije take jezike učiti pisati, ne pa jih odpisati.

Simon Kregar  
**Priporočajte Ameriško Domovino, edini neodvisni in najstarejši slovenski dnevnik na svetu, svojim rojakom in rojakinjam!**

## Umiranje in smrt kristjana

Zadnji ponedeljek v maju obhajamo državni praznik „Memorial Day“. Kristjani ga obhajamo na krščanski način. Narava je že v polnosti pomladanskega življenja, kar prinaša veselje in upanje. V to upanje je vključeno naše pričakovanje večnega življenja. Spominski dan mrtvih obhajamo prav v času, ko gredo vsako leto naše misli nazaj na vojna leta in na zaključek vojne, ki so ga nekateri porabili zato, da so nasilno odstranili iz sveta svoje nasprotnike. Tako je bilo pobitih tudi na desetisoce Slovencev. Mnogi so padli tudi na ameriških bojiščih v raznih delih sveta. Primerno je, da ob mislih in molitvah za naše junake, ki so darovali svoja življenja za svobodo in zvestobi do vere in domovine, tudi mi obračamo svoje misli k cilju našega življenja - v večnost.

Družba, v kateri živimo, hoče poriniti umiranje in smrt v pozabo. V kolikor pa se mora srečevati s prvim in drugim, ker smrti ni mogoče preprečiti, naredi to tako, da je v materialno korist ljudem, ki so s smrtjo človeka prizadeti ali pa so po svoji zaposlitvi obvezni preskrbeti za pogreb in zadnje slovo od umrlega. Vse vdušje zanikanja smrti, ki nas obdaja, zelo vpliva na nas.

Študijski tečaji in seminarji o smrti in umiranju so odkrili navade in običaje preprostih ljudstev ob umiranju, smrti in pogrebu. Pri primitivnih ljudstvih, na pr. pri Indijancih na Alaski, ki so sedaj kristjani, se je duhovnik večkrat znašel sredi običajev med umiranjem in ob smrti. Ti običaji so kristjanom zapadne civilizacije tuji. Pri teh Indijancih se vsak človek sam pripravi na smrt. Ko čuti, da se mu bliža smrt, poskrbi, da uredi vse svoje zadeve z domačimi. Vsakemu ima kaj povedati, naročiti ali ga poudčiti. To je prilika, ob kateri se poravnajo tudi medsebojni spori in nerazumevanja. Tako človek med umiranjem resnično dozoreva. Zanimivo je, da se to dozorevanje ne vrši v samotni ali v osamljenosti, marveč v tesni povezanosti z ljudmi, predvsem z domačimi. Misijski, ki je z letalstva obiskoval svoje farane, pripoveduje, kako ga je umirajoča Indijanka poslala v razne kraje, da je med njim umiranjem pripeljal k njej sorodnike, katerim je dajala zadnje nauke in naročila. V umiranju ni mislila le nase in na svojo večnost, marveč na duhovni blagor onih, ki jih je pustila za seboj na tem svetu. Sama je pripravila vse, kar je bilo potrebno za njen pogreb in tudi kupila hrano za pogostitev pogrebecev.

Ta opis umiranja žene Indijanke je iz prejšnjega desetletja. Navajam ga pa zato, ker nam pokaže, kako preprosti ljudje, ki jih moderna civilizacija še ni pokvarila, ob pripravah na smrt dozorevajo kot ljudje in praktični kristjani. Tudi raziskovanje običajev in navad ob umiranju in smrti v kulturah, ki so različne kot naša, pokažejo, da primitivna ljudstva ne gledajo na smrt z žalostjo in zaskrbljenostjo kot smo mi navajeni. Posamezniki se pa znajo tudi v naši civilizaciji iztrgati iz javnega mišljenja, ki poriva umiranje in smrt v pozabo. Osemnajstleten fant je ugotovil, da ima leukemio in da zanj ni rešitve, zrasel iz neodgovornega mladeniča v dozorelega moža. Ko je spoznal, da so mu šteti dnevi, je med svojim umiranjem skazoval vso ljubezen in pozornost svojim domačim; vodil je družino skozi bridke skušnje svojega umiranja. Ko je zvedel, da bo kmalu umrl, je najprej misel na smrt odbil od sebe. Kmalu pa se je nenadno spremenil. Spoznal je, da mora v kratkem času še veliko spoznati

in doseči. Predvsem je uvidel, da se mora srečati z mnogimi ljudmi, da bo zacelil stare rane, ki so bile med njimi, in da mora še mnogim pomagati in jih potolažiti. Tako je v kratkem času postal popolnoma spremenjen človek, ki je v nekaj dneh doživel v moža in zgledega kristjana, ki z zaupanjem gleda v večnost.

Iz svoje mladosti se spominjam študenta, ki je umiral v bolnici za jetične. Večer pred svojo smrtjo je razdelil med svoje sobolnike priboljške, ki so mu jih prinesli dobri ljudje. Vedel je, da ima le še nekaj ur življenja in se je na ta način poslovil od svojih sotrpinov.

V naši družbi danes umirajo ljudje v samotni in osamelosti, posebno v bolnicah. Zgodovina začetkov bolnic pove, da so bile to večinoma ustanove za uboge, ki pogostokrat niti skromnega doma niso imele, da bi umrli dolgi streho in ob potrebi dobrih ljudi, navadno redovnic - usmiljenih sester. Razvoj zdravniških znanosti je spremenil bolnice in zavode za bogate in za tiste, ki so primerno zavarovani za slučaj bolezni. Bolnice so se tako spremenile v ustanove za bolnike, ki so obdani s strokovnjaki v medicinskih vedah in z njihovimi pomočniki. Med njimi in bolnikom ni osebnega razmerja. Ako se še tako trudijo, da bi zboljšali ta položaj, ni dosti uspeha. Napredek medicinskih znanosti je povzročil, da so ljudi, ki so stregli in skrbeli za bolnike iz nagibov krščanske ljubezni, nadomestili strokovnjaki in poklicni ljudje. Njihova naloga je, da delajo za ozdravljenje svojih pacientov. Umiranje in smrt sta njihova sovražnika. Ne zanikajo smrti, a z umirajočimi imajo zelo malo opravka. Delo jih kliče k bolnikom, ki imajo možnost, da ozdravijo.

O tem razmišljamo predvsem zato, da bi spoznali, kako smo se vsi pod vplivom teh razmer odmaknili od krščanskega gledanja in presojanja umiranja in smrti. Kaj skrbi premnogo, ko se jim bliža smrt? Včasih smo rekli, da stojijo pred pragom večnosti. To je bilo krščansko izražanje, ki je danes pozabljeno. Prva in največja skrb je denar in kar si je človek pridobil v življenju. Komu zapustiti, kako preprečiti, da denarja ne bodo dobili oni, do katerih so bili nezaupni? Ali ne bi bilo bolj koristno in potrebno, da bi se enkrat pregledali svoje razmerje do ljudi, posebno do tistih, s katerimi je bilo povezano njihovo življenje. Je bilo to razmerje vedno krščansko? In ako ni bilo, naj postane vsaj sedaj, ko se stekajo ure življenja.

Ob tem se spomnim doživljanja kaplana v bolnici. Ob svojem obhodu le še nekaj ur življenja in se je na ta način poslovil od svojih sotrpinov.

p. Fortunat Zorman

Karel Mauser

## Slezica ob veliki cesti

(Na Ozarah)  
Daleč spodaj je svet. Med menoj in njim je morda 60 milj. Čez oba je pogrnjena gosta megla. Hud veter vije veje, ki udarjajo druga ob drugo. Iz megle prši.

Urejam spomine s poti. Marsikaj lepega sem videl in ni še eno uro od tega, kar sem znova prelistal prospekte. Nekaj sem jih dal ob stran. Preveč so površni, preveč preračunani samo na to, kako naj izpulijo človeku zadnje doljare.

Misel se mi je zdaj ustavila ob mirnem zatišju, kjer se zelene smrek spreliiva z beloto katarskega marmorja.

Swannanoa! Palača v gozdu, tiho svetišče umetnosti, odtrgano od trušča velikih cest, avtomobilov, hotelov in površnih

ljudi. Dom umetnosti in dom umetnika dr. Walterja Russela.

Velike vrbe žalujke, smreke, vsepovsod tišina. Kakor da je svet nekje pokraj pota, da se je sam umaknil in prepustil to mesto samo sreči umetnika in ljudem, ki so blage volje.

Spominja me na zaklet grad. Velika vhodna vrata so zaprta. Treba je potrkati. Odpro se na način, kakor so se nekoč odpirala grajska vrata.

In za teboj se spet zapro. Obstaneš sredi kipov in rizb.

Pravijo, da se je ta lepota rodila iz sanj žene, ki je hrepenela po veliki Lepoti, ki naj bi družila ljudi v ljubezni. V sanjah se ji je prikazal Kristus.

In potlej se je vse strnilo v eno samo misel, da smo si vsi bratje in da bi ljubezen božja in lepa čista umetnost mogla družiti vse, ki odkrito mislijo.

Iz teh sanj in iz te misli se je rodila sedanja druga Swannanoa.

Tako mi je odkrival prospekt, meni tujcu, ki sem prvič videl to svetišče umetnosti. Čudno tih postaneš v velikih sobah. Na podstavkih stoje v bron ulita poprsja velikih mož. Koj zraven mena strmi predse Edison. Koršati lasje, močan obraz in velika misel pod visokim čelom. Ndaleč od njega Mark Twain, onstran njega fantič s širokokrajnim klobukom. pol stoji, pol kleči. Zdi se ti, če bi ga poklical, bi obrnil glavo. Tam v kotu velika oljnata slika žene.

Tiho je, kakor v cerkvi. Samo nekaj mladih ljudi hodi sem in tja, ošinejo kipe, kimajo, odkimavajo, strme v prospekt, odidejo nazaj v avtomobile in se odpeljejo. To so sami lovci vtisov. Domov se vrnejo s kopo prospektov, o tem, kaj so videli, pa malo vedo. Prišli so z velike ceste in se niso potrudili, da bi otrsli prah, ki so ga prinesli s seboj.

Če hočeš kaj videti, potem moraš z velike ceste na stezico, da gre vse, kar je sumnega, mimo in da ostaneš sam. Prospekt deni v žep in pusti svojim očem, da se nagledajo, in svojemu srcu, da se naučijo.

Samo tako se uživa umetnost. Po mizah velikih sob leže pod steklom pisma velikih mož, komponistov, pisateljev, arhitektov in političnih veličin. Berš in gledaš.

In tam v prvi sobi na stenah sami otroški obrazki. S svinčnikom risani, toda tako prisrčno in naravno, tako živo, da ne moreš mimo nobenega.

Tista deklška glavica. Svilnati, kuštravi laski, drobne smejice se oči. Otroče pri šestih letih. Danes je morda tisto otroče staro 30 let. Njeno otroštvo pa je ohranjeno v tej glavici in bo ohranjeno za vedno.

Hodiš in gledaš in verujem prospektu, ki pravi: Kdor je enkrat videl to tiho umetnost, se bo še vrnil v to svetišče.

Predno sem odšel, sem šel še na terasasti vrt. Prav tisti čas je pričelo pršiti. Na visokem zidu stoje kipi, okameneli gibi. Čudovito lep je ta pogled. In za vsemi velikim kip Kristusa z dvignjenimi rokami, z obrazom, ki je obrnjen v nebo. Stoji tam v gozdni tišini, občutek imaš, da se bo odlepil od podstavka in zaplaval.

Tiho se vrneš na veliko cesto. Kakor puščice se zadinjajo proti tvi avtomobili, drve in drve, vse gre mimo. Mladi obrazi, stari obrazi, vse drvi svojo pot. Hitrica! Hitrica!

Drve mimo otopčka, ki je skrit in samo puščica pod obokanim vodom kaže Swannanoa. Kdo bi ustavljal? Pred ljudmi je še na stotine milj.

Na veliki cesti ostanejo ljudje, v šumu in hrumu. Kdo, ki se je že peljal mimo Swannanoa in je ni obiskal, se zaveda, da je pustil ob cesti biser? Malo je takih.

Sredi Lepote smo marsikaj kakor divjaki, ki se krvas s steklovin.

# VESTI IZ SLOVENIJE

**Boljše telefonske zveze**  
Avtomatsko telefonsko zvezo s 15 evropskimi državami imajo od 24. marca Postojncani in Koprčani, do konca leta pa bo tako zvezo imelo še pet južno-primorskih občin.

**Več obiskov**  
Lani se je precej povečal obisk rojstne hiše pesnika Franceta Prešerna v Vrbi, tja je prišlo kar 42.246 njegovih častilcev. Tudi obisk rojstne hiše pisatelja F. S. Finžgarja je porasel, vendar zaostaja za obiskom Prešernovega doma v Vrbi. Finžgarjev rojstni dom v Dolskih je obiskalo lani 7.369 oseb.

**V Sloveniji so umrli:**  
18. maja  
V Postojni: Rudi Kogovšek; v Ljubljani: Josip Krajnc, Jože Blagovič, Janez Založnik, Avgust Križan, Leon Stupica, Jurij Dojc; v Mirni peči: Marija Potočar, roj. Kramar; v Hujah pri Kranju: Ivana Ja-

## MALI OGLASI

**V bližini Lakeland in Neff Rd.**  
Prostor za urade — takoj na razpolago, 500, 675, 100 do 4.000 kv. čevljev, 500 kv. čevljev opremljeno. Izvrsten dovoz na I-90 in I-271!  
261-6211

**J. Dallos (Th.-Fr-x)**  
**Naprodaj**  
Lepi uhanj — murčki. Kličite 731-5706. (87)

**Prostor za življenje**  
Starejša Slovenka išče možnost življenja pri kaki družini ali samski ženi na področju Collinwooda. Kličite Kathy Chohanetz, tel. 541-4400, Ext. 9. (86)

**Parcele naprodaj**  
Parcele, poraščene z drevjem, 1-3 akre so naprodaj v vzhodnem predmestju, 4% na balance. Prodaja lastnik, kličite 585-8663. Oprostite, ker lastnik ne govori slovensko. (2,8,9 jun)

**Near Slovenian Home on Holmes Ave.**  
4-4 double house, \$26,900 (87)

**EUCLID BUNGALOW**  
Aluminum sided, full basement, 3 large bedrooms. Big Slovenian kitchen, carpeting. House like new. 2 car garage.  
George Knaus Realty  
819 E. 185 St.  
481-9300 (84-90)

**Hiša naprodaj**  
Ranč hiša z dvema spalnicama na slepi ulici, pol akra sadnega drevja, pritlikavska in rekreacijska soba. Kličite 261-2327. (84-87)

**V najem**  
Enodružinska 4-sobna hiša, neopremljena. Tudi 3 sobe s kopalnico in kurjavo. Kličite po 6. uri zvečer 451-7909. (84-87)

**Novi zidani ranč**  
V Willowicku nedaleč od Lake Shore Blvd. so v gradnji novi zidani ranč s 3 spalnici, v celoti podkletni. Kličite za pojasnila  
**UPSON REALTY CO.**  
UMLA  
499 E. 260 St. 731-1074  
Odprto od 9. do 9.

**Oskrbnika iščejo**  
Park sv. Jožefa na White Rd. išče človeka, ki bi po vsakem pnikniku očistil prostore. Kličite po 6. zvečer Franka Znidarja na tel. 761-6362. (82-86)

len (Kočarjeva mama); na Zagi: Marija Radoha, roj. Kladnik; v Polhovem Gradcu: Matevž Košir; v Smartnem pri Litiji: Marija Mrzel, roj. Gerdin (Mežnarjeva Micka).

19. maja  
V Novem mestu: Martin Skoff; na Vrhnikih: Pavel Surca; v Kranju: Karel Bakovnik; v Ljubljani: Marija Vilar, roj. Kranar, Nada Škarja, roj. Pegan, dr. Milan Orožem; v Brezicah: Ivan Preskar.

20. maja  
V Domžalah: Janez Brecljnik; v Ljubljani: Jože Guštin, Janko Škerbic, Marija Poznik, roj. Ščevar, Janez Pust, Julija Tratnik, roj. Kopač; v Solkanu: Milko Marinič; v Križu pri Sežani: Albin Krecenbacher; v Skofji Loki: Marija Peternelj; v Kranju: Ivan Suc.

22. maja  
Na Bledu: Marija Solar; v Krški vasi: Ivan Zokalj; v Lescah: Jože Torkar; v Rogaški Slatini: Vinko Karat; v Skofji Loki: Tončka Potočnik, roj. Klemenčič; v Ljubljani: Albert Czerny, Jože Krašovec, Janez Mayer, Franciška Novak, roj. Miklič; na Vrhnikih: Miro Bičič; v Zg. Kašlju: Jakob Bitenc.

**Citateljem na področju Velikega Clevelanda priporočamo za novice iz Slovenije poslušanje slovenske radijske oddaje "Pesmi in melodije iz lepe Slovenije" na univerzitetni postaji WCSB 89.3 FM vsak dan od ponedeljka do četrka ob 6. zvečer in ob nedeljah od 12. do 1. popoldne, ki jo vodi dr. Milan in ga. Barbara Pavlovčič. Novi naslov postaje je: 1990 E. 221 St., Euclid, Ohio 44117.**

## Help Wanted

**Custodian**  
Couple or family for ethnic hall. Excellent opportunity. Rent, utilities, plus salary. Call 261-0436 or after 6 p.m. 442-0142. (x)

**FACTORY HELP FEMALE**  
Light assembly and furnace brazing operators. Apply in person 9 to 4 p.m.

**TECHNICAL METAL PROCESSING**  
5476 Lake Ct.  
Off Shoreway at E. 55 St. (81-87)

**Delo dobi**  
Ženska dobi delo za polni čas v bari na E. 200 St. Mora se osebno oglašiti ali pa klicati za sestanek na telefonski številki 481-9510.

**Tracy Tavern**  
(Vprašajte za Marijo)  
434 E. 200 St. (85-87)

## Help Wanted

**Turret Lathe**  
Must be experienced. Able to set-up and operate. Excellent company benefits. Days — Hourly rate.  
**MGM**

1432 E. 47 St. 881-1280 (86-89)

## Machinisi

Must be experienced. Able to set-up and operate. Excellent company benefits. Days — Hourly rate.  
**MGM**

1432 E. 47 St. 881-1280 (86-89)



# BREZ DOMA

Hektor Malot

Polagoma so se mi moči zopet vrnilo in začel sem delati na vrtu. Z veliko nestrpnostjo sem čakal na ta trenutek, kajti želel sem delati za tiste, ki so se že toliko časa trudili zame. Zelel sem jim po svojih močeh vrniti, kar so mi dobrega storili. Do zdaj nisem še nikoli delal, kajti dolgi pohodi z Vitalisom, čeprav so bili še tako utrudljivi, niso predstavljali pravega dela, ki zahteva mnogo vztrajnosti in pozornosti. Kljub temu pa sem bil prepričan, da bom znal delati po zgledu tistih, s katerimi sem živel.

Prišel je čas, ko so pričele prihajati na pariški trg prve levkoje. Oče Acquin je tem cveticam posvečal vso svojo pozornost. Velik kos vrta je bil nasajen z njimi. Bile so bele, rdeče, vijoličaste, razvrščene po barvah tako, da si videl ravne črte v posameznih barvah. Zvečer, preden smo zaprli tople grede, je bil zrak prepojen z vonjem teh cvetic.

Ker si še nisem popolnoma opomogel, ni bila naloga, ki sem jo dibil na vrtu, preveč naporna. Zjutraj, ko je minil mraz, sem moral odpirati šipe toplih gred in jih zvečer zopet zapirati. Čez dan pa sem moral s slamo zasenčevati grede, da bi obvaroval rastline pred premočnim soncem. To delo ni bilo niti težko niti utrudljivo, vendar pa precej dolgočasno, ker je gredic bilo mnogo in sem moral po dvakrat na dan preložiti slamnata pregrinjala.

Med tem časom je Lizika ostajala poleg vodnjaka, kjer sta njena brata s pomočjo stare kobile črpala vodo za zalivanje vrta. Kadar žival ni hotela naprej, jo je deklica spodbujala z majhnim bičem. Eden izmed dečkov je vlival vodo iz veder v škropilnice, drugi pa je pomagal očetu pri zalivanju. Vsak izmed članov družine je imel določeno delo in nihče ni zgubljal časa.

Opazoval sem kmete pri delu, ko sem bil še na vasi, a tedaj nisem imel niti pojma o pridonosti in vztrajnosti vrtnarjev v pariški okolici. Vstajajo mnogo pred sončnim vzhodom in odhajajo k počitku pozno v noč. Ves dan se trudijo na vrtu skoraj brez najmanjšega oddiha. Tudi jaz sem že obdeloval zemljo, a niti sanjalo se mi ni o tem, koliko več more roditi, če je pravilno obdelana. Pri očetu Acquinu sem se mnogo naučil.

Vendar pa nisem stalno ostal pri toplih gredah. Polagoma so se mi moči vrnilo in smel sem tudi že sam sejati. Kako veliko je bilo moje veselje, ko sem gledal, kako poganjajo rastline, ki sem jih sam vsejal! Ponosen sem bil na svoje delo. Bil sem torej sposoben za nekaj in ta zavest me je osrečevala.

Ceprav je to novo življenje, tako malo podobno prejšnjemu potepuškem, bilo zelo naporno, sem se mu prav kmalu privadil. Namesto da bi hodil naokrog kakor včasih, ko nisem imel druge skrbi, kot da sem prišel naprej po široki cesti, sem zdaj moral ostati med zidovjem vrta in trdo delati od jutra do večera. Moja srajca je bila pogostokrat premočena od potu, ko sem prenašal škropilnico po blatnih poteh med gredicami. A tisti, ki so bili z menoj, so prav tako trdo delali kot jaz. Očetova škropilnica je bila še mnogo večja od moje in njegova srajca še bolj premočena od potu. Nikdar se nisem čutil zapostavljenega. A kar me je še bolj osrečevalo, je bilo dejstvo, da sem našel to, kar sem mislil, da sem izgubil za vedno: družino in dom. Nisem bil več sam in zapuščen; imel sem svojo posteljo, svoj prostor pri mizi, okrog katere smo se zbirali. Če sem med dnevom do-

bil od Alekseja ali Benjamina kako zaušnico, sem na to prav kmalu pozabil, kakor so tudi oni pozabili na tiste, ki so jih dobili od mene. Zvečer pa smo pri skupni mizi postali zopet prijatelji in bratje.

Vendar pa naše življenje ni bilo samo delo brez oddiha in počitka. Res da so ure oddiha in zabave bile bolj redke in kratke, a prav zato so bile toliko bolj prijetne.

Ob nedeljah popoldne smo se zbrali vsi v lopici poleg hiše. Tedaj sem snel svojo harfo s stene, kjer je visela ves teden, in igral poskočne komade. Oba dečka in dekletki so pa plesali. Noben otrok se ni učil plesati, toda oba dečka sta nekoč bila na neki ženitnini, kjer so tudi plesali. Posnemala sta plesalce, kolikor sta se pač še spominjala. Ko so se naveličali plesa, sem

moral peti vse pesmi, kar sem jih znal. Ona napolitanska pesem, ki sem jo zapel prvi dan, ko sem prišel v družino Acquin, je na Liziko napravljala vedno enako globok vtis.

Vsakokrat so se njene oči ob koncu pesmi napolnile s solzami. Da bi jo raztresel, sem s Kapijem uprizoril kako burko. Tudi za Kapija so nedelje bile vesele. Prevzel je vlogo, ki jo je imel nekoč in v tej se je nenavadno dobro počutil. Ko je bila predstava končana, bi bil napraviši zopet začel.

V miru in zadovoljstvu sem tukaj preživel dve leti. Ker me je oče večkrat jemal s seboj na trg in k cvetličarjem, katerim smo prodajali cvetlice iz našega vrta, sem kmalu precej dobro spoznal Pariz. Videl sem, da ni vse iz zlata in marmora, kakor sem si predstavljal v svoji otroški domišljiji, da pa tudi ni tako blatno mesto, kakršno se mi je zdelo, ko sem prvič stopil vanj.

Ogledal sem si spomenike in zanimivosti, sprehajal sem se ob obrežju reke Seine in po bulvarjih, bil sem v Luxembourgju, v Tuilerijah, na Champs-Élysées. Občudoval sem palače in množico ljudi. Vsaj deloma sem spoz-

nal življenje velemesta.

Moja vzgoja pa se ni omejlja samo na to, kar sem mogel opazovati ob svojih sprehodih in poslovnih potih po Parizu. Preden je moj novi oče postal samostojen vrtnar, je bil nastavljen v drevnici botaničnega vrta, kjer je prišel v stik z učeni-mi ljudmi, ki so v njem zbudili zanimanje za knjige. Več let je porabil vse svoje prihranke, za to, da si je nakupil precej knjig. Ves svoj prosti čas je presedel pri njih. Ko pa si je ustvaril lastni dom in so prišli na svet otroci, so proste ure postale bolj redke. Moral je najprej skrbeti za vsakdanji kruh. Ni se utegnil več baviti s knjigami, a ni jih zavrgel niti prodal. Spravil jih je v omaro. Prva zima, ki sem jo preživel v družini Acquin, je bila zelo dolga. Delo na vrtu sicer ni popolnoma prenehalo, vendar pa je več mesecev bilo zelo omejeno. Tedaj je oče Acquin spravil na dan svoje knjige in nam jih dal, da nismo ostajali brez dela ob dolgih zimskih večerih, ko smo sedeli okrog peči. Bile so po večini naravoslovne knjige, a je med njimi bilo tudi nekaj potopisov. Aleksej in Benjamin nista podedovala očetovega zanimanja za knjige. Vsak večer sta zaspala ob njih, ko sta prečitala komaj tri ali štiri strani. Jaz pa sem bil manj zaspan ali pa bolj vedoželjen, zato sem čital, dokler ni prišla ura, ko smo vsi odšli k počitku. Vitalisov trud ni bil zaman. Vsak večer, ko sem odhajal spat, sem mislil nanj s hvaležno ljubeznijo.

## KOLENDAR društvenih prireditev

**JUNIJ**  
17. in 18. — DSPB Tabor Cleveland priredi na Slovenski pristavi pri kapelici na Orlovem vrhu proslavo v spomin pobitih slovenskih domobrancev, četnikov in drugih žrtev komunistične revolucije v Sloveniji.

18. — Slovensko kulturno društvo Triglav priredi prvi piknik v Triglavskem parku. Ob 11. dop. maša, nato kosilo in ples.

**JULIJ**  
1. in 2. — Slovenski dan na Slovenski pristavi — priredijo Pevski zbor Korotan, Folklorna skupina Kres in Dramatsko društvo Lilijska.

1., 2. in 3. — Slomškov krožek v Clevelandu organizira udeležbo na vsakoletnem vseslovenskem romanju pri Brezjanski Materi božji v Lemont. 13-14-15-16. — Fara sv. Vida priredi vsakoletni karneval v farnem avditoriju, na Glass Avenue in na šolskem dvorišču.

16. — Misijonska znamkarska akcija priredi piknik na Slovenski pristavi.

30. — Slovenska šola fare Marije Vnebovzete priredi piknik na Slovenski pristavi.

23. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi misijonski piknik v Triglavskem parku z mašo ob 11. dop., kosilom in zabavo.

**AVGUST**  
6. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.

19. in 20. — Slovenski športni klub priredi tekmovanje v tenisu na Slovenski pristavi. (Prvi del).

20. — Jugoslovansko društvo v Daytonu, Ohio, priredi letni piknik v prostorih Eintracht kluba s kosilom in plesom.

20. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi športni dan v parku. Ob 11. dop. maša, nato kosilo, športne tekme in ples.

20. — Fara Marije Vnebovzete obhaja svoje ŽEGNANJE od 3. popoldne do 9. zvečer v Društveni dvorani (v stari cerkvi) na Holmes Avenue.

26. in 27. — Slovenski športni klub priredi tekmovanje v tenisu na Slovenski pristavi. (Konec).

**SEPTEMBER**  
17. — Vinska trgateg v Slovenski pristavi.  
17. — Oltarno društvo fare sv.

Vida priredi obed v farni dvorani pri Sv. Vidu od 11. dopoldne do 2. popoldne.

24. — Društvo SPB Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.

**OKTOBER**  
1. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Vinsko trgateg v parku s kosilom in plesom. (Maša ta dan v Parku ne bo.)  
7. — Klub newburških upokojencev priredi večerjo s plesom v Slovenskem narodnem domu na E. 80 cesti.

7. — Pevski zbor "Fantje na vasi" priredi zabavni večer v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju ob pol osmih zvečer. Igra Alpski sekstet.

14. — Društvo SPB Cleveland priredi družabni večer v avditoriju pri Sv. Vidu.

15. — Občni zbor staršev Slovenske šole pri Sv. Vidu.

21. — DSPB Tabor — Cleveland priredi svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

22. — Podružnica SZZ št. 25 bo obhajala 50-letnico obstoja v avditoriju sv. Vida.

22. — Občni zbor Slovenske pristave.

**NOVEMBER**  
4. — Štajerski klub priredi MARTINOVANJE v farni dvorani pri Sv. Vidu. Igrajo "Veseli Slovenci".

5. — Roditeljski sestanek staršev učencev Slovenske šole pri Sv. Vidu.

11. — Belokranjski klub priredi vsakoletno martinovanje v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

19. — Fara Marije Vnebovzete obhaja ZAHVALNI DAN od 3. popoldne do 9. zvečer v Društveni dvorani (stari cerkvi) na Holmes Avenue.

**DECEMBER**  
3. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi v farni dvorani MIKLAJZEVANJE.

4. — Pevski zbor Slovan poda svoj jesenski koncert v SDD na Recher Avenue.

10. — Glasbena Matica priredi božični koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.

**FEBRUAR 1979**  
18. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi svoje vsakoletno kosilo v farni dvorani pri Sv. Vidu.



V BLAG SPOMIN

OB ŠESTI OBLETNICI SMRTI MOJE LJUBLJENE ZENE, NAŠE MATERE, STARE MATERE IN PRASTARE MATERE

### MARY LOKAR

1896-1972

ki je umrla 7. junija 1972

S cveticami Ti grob krasimo in molimo za dušni mir, da enkrat srečno se združimo, tam, kjer je večne sreče vir!

Zalujoči:

soprog JOHN LOKAR  
JOHNNY, MARY, JEANNETTE,  
DANIELLA in zetje  
vnuki, vnukinje, pravnuki,  
pravnukinje  
brat v Sloveniji  
Cleveland, Ohio, 8. junija 1978.

Podpirajmo  
Rožmanovo zavetišče  
v Argentini



V BLAG SPOMIN  
PETINDVAJSETE OBLETNICE SMRTI  
MOJEGA LJUBLJENEGA SOPROGA  
FRANK RADO STAUT

Petindvajset let Te že zemlja krije,  
petindvajset let Ti že pokojno spiš,  
v duhu pa vedno z menoj Ti živiš.

Tvoja zalujoča scproga MARICA  
Milwaukee, Wis., 8. junija 1978.

Za izredni slovenski obed in domačo postrežbo se Vam priporočava, dnevno: od 9h zjutraj do 7h zvečer

v soboto: od 10h zjutraj do 5h zvečer  
torek: VAMPI, RIŽOTA, PEČENE RIBE;

petek: GOLAZ in POLENTA, PECENE RIBE;  
sobota: AJDOVI ŽGANCI; TELEČJA OBARA;

vsako dnevna posebnost: DUNAJSKI ZREZKI, juha

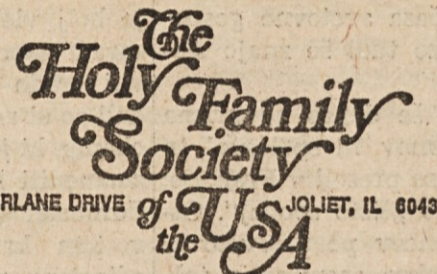
LOJZKA in TONČKA, lastnici

### SLOVENIAN VILLAGE RESTAURANT

6415 St. Clair Ave. (Slovenian Nat. Home Bldg.)

PATRONIZE OUR ADVERTISERS

Keep the American Home Alive



Since 1914...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH  
AND ACCIDENT INSURANCE

#### Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

- Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
- Scholarships for young women aspiring to become nuns.
- Additional scholarships for needy boys and girls.
- Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
- Bowling, basketball and little league baseball.
- Social activities.
- Sponsor of St. Clare House of Prayer

Družba sv. Družine

#### Officers

President .....	Joseph J. Konrad
First Vice-President .....	Ronald Zefran
Second Vice-President .....	Anna Jerisha
Secretary .....	Robert M. Kochevar
Treasurer .....	Anton J. Smrekar
Recording Secretary .....	Nancy Osborne
First Trust'ee .....	Joseph Sinkovec
Second Trust'ee .....	Frances Kimak
Third Trust'ee .....	Anthony Tomazin
First Judicial .....	Mary Riola
Second Judicial .....	John Kovas
Third Judicial .....	Frank Toplak
Social Director .....	Nancy Osborne
Spiritual Director .....	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Medical Advisor .....	Joseph A. Zalar, M.D.

PROTECT YOUR  
SLOVENIAN HERITAGE  
AND ETHNIC VOICE  
ADVERTISE IN THE  
AMERICAN HOME newspaper